

Tworzywa sztuczne w gospodarce o obiegu zamkniętym

Tworzywa sztuczne są powszechnie stosowane we wszystkich gałęziach gospodarki. Jednak przetwarzanie odpadów z tworzyw sztucznych stanowi wyzwanie. Z myślą o stawieniu mu czoła Komisja opublikowała w styczniu 2018 r. strategię na rzecz tworzyw sztucznych w gospodarce o obiegu zamkniętym. Parlament Europejski przyjmie rezolucję z własnej inicjatywy w sprawie komunikatu podczas sesji plenarnej we wrześniu 2018 r.

Kontekst

[Tworzywa sztuczne](#) są powszechnie stosowane w gospodarce: w opakowaniach, budownictwie, samochodach, elektronice, rolnictwie i innych sektorach. Globalna produkcja tworzyw sztucznych jest 20-krotnie wyższa niż w latach 60. XX wieku i przewiduje się, że wzrośnie prawie czterokrotnie do 2050 r. Mimo że istnieją tysiące rodzajów tworzyw sztucznych, 90% z nich produkowanych jest z pierwotnych paliw kopalnych. Około 6% całkowitego zużycia ropy naftowej przypada na produkcję tworzyw sztucznych; do 2050 r. może to już być 20%. Dane pochodzące z sektora świadczą o tym, że w Europie 42% konsumenckich odpadów z tworzyw sztucznych jest spalane z odzyskiem energii, 31% poddaje się recyklingowi, a 27% łąduje na wysypisku. Około 63% zebranych i poddanych recyklingowi odpadów z tworzyw sztucznych jest przetwarzanych w Unii Europejskiej; pozostałe 37% eksportuje się. Tworzywa sztuczne, jako produkt tani, trwały i uniwersalny, mają wiele zalet, które stają się problematyczne w momencie, gdy trafiają do środowiska, wywierając wpływ na przyrodę, klimat i zdrowie ludzkie. Szacuje się, że 2%–5% wyprodukowanych tworzyw sztucznych trafia do oceanów, powodując szkody w ekosystemach przybrzeżnych i morskich. Mikrodrobiny plastiku budzą szczególne obawy, ponieważ mogą zostać wchłonięte przez dzikie zwierzęta, potencjalnie powodując szkody fizyczne, wpływając na płodność i działając jako wektor toksyn.

Komunikat Komisji Europejskiej

W dniu 16 stycznia 2018 r. Komisja Europejska opublikowała [komunikat](#), w którym przedstawiła strategię na rzecz tworzyw sztucznych w gospodarce o obiegu zamkniętym. W strategii określono najważniejsze wyzwania, w tym niski poziom ponownego użycia i recyklingu odpadów z tworzyw sztucznych, emisje gazów cieplarnianych związane z produkcją tych tworzyw oraz spalaniem i obecność odpadów z tworzyw sztucznych (w tym mikrodrobin plastiku) w oceanach. Komisja przedstawia swoją „wizję nowej gospodarki tworzywami sztuczными w Europie”, zgodnie z którą do 2030 r. między innymi wszystkie opakowania z tworzyw sztucznych powinno się projektować tak, aby umożliwić ich ponowne użycie lub recykling.

Realizację tej wizji mają umożliwić szeroko zakrojone środki podejmowane w czterech obszarach: 1) poprawa opłacalności i jakości recyklingu tworzyw sztucznych; 2) ograniczanie ilości odpadów z tworzyw sztucznych i zaśmiecania; 3) wspieranie innowacji i inwestycji w łańcuchu wartości w sektorze tworzyw sztucznych i 4) wykorzystanie potencjału działań w skali globalnej.

Stanowisko Parlamentu Europejskiego

W dniu 10 lipca 2018 r. Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (ENVI) przyjęła [sprawozdanie](#) w sprawie komunikatu Komisji 57 głosami, przy jednym głosie przeciw. W sprawozdaniu tym z zadowoleniem przyjmuje wniosek i wzywa Komisję, aby rozważyła wprowadzenie wymogów dotyczących minimalnej zawartości surowców pochodzących z recyklingu dla określonych wyrobów z tworzyw sztucznych wprowadzanych na rynek UE; aby szybko przedstawiła normy jakości tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu w celu wzmocnienia zaufania i pobudzenia rynku wtórnych tworzyw sztucznych; aby wprowadziła do 2020 r. zakaz celowego dodawania mikrodrobin plastiku do wyrobów oraz stosowania oksydegradowalnych tworzyw sztucznych; aby ustanowiła

minimalne wymogi w prawodawstwie dotyczącym produktów w celu znacznego ograniczenia uwalniania mikrodrobin plastiku u źródła (w szczególności w przypadku tekstyliów, opon, farb i niedopałków papierosów); oraz by wypełniła obowiązek dokonania przeglądu i zaostrenia zasadniczych wymogów dyrektywy w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych do 2020 r. W sprawozdaniu podkreślono, że choć biodegradowalne i nadające się do kompostowania tworzywa sztuczne mogą pomóc w przejściu na gospodarkę o obiegu zamkniętym, nie można ich uznać za rozwiązanie problemu odpadów morskich ani nie powinny uzasadniać zbędnego stosowania wyrobów jednorazowego użytku.

Sprawozdanie z własnej inicjatywy: [2018/2035\(INI\)](#); Komisja przedmiotowo właściwa: ENVI; Sprawozdawca: Mark Demesmaeker (ECR, Belgia).

